

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Основи експлуатації

Коротка характеристика: 4 курс, 8 семестр; 5 кредитів ЄКТС; 150 год., у т.ч. 10 год. лекцій, 20 год. практичних робіт, підсумковий контроль – залік.

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: Гетьманчук Анатолій Іванович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Hetmanchuk.Anatolii@vnu.edu.ua

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета викладання навчальної дисципліни «Основи експлуатації» полягає у формуванні в студентів комплексу знань з техніки і технології заготівлі, первинної обробки та раціонального використання деревини. Основа правил лісокористування полягає в забезпеченні безперервного користування лісом, що дає можливість інтенсифікувати господарство та сприяє повному використанню продуктивності лісів.

Основним завданням вивчення дисципліни являється набуття теоретичних і практичних знань та навичок з питань техніки і технології заготівлі деревини, її первинної обробки, способів зберігання та раціонального використання.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після якісного вивчення дисципліни студенти опанують такі компетентності, як:

ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів.

ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

РН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

РН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

РН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

РН 12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекцій Змістовий модуль 1.

Технологія лісозаготівельних робіт

Тема 1. Лісосічні роботи

Тема 2. Звалювання дерев, очищення дерев від гілок

Тема 3. Трелювання деревини.

Тема 4. Верхні склади та навантажувальні пункти.

Тема 5. Організація робіт при лісозаготівлях. Охорона праці при лісозаготівельних роботах.

Змістовий модуль 2.

Транспортування деревини, технологія нижньоскладських робіт.

Тема 6. Транспортування деревини,

Тема 7. Нижньоскладські роботи.

Тема 8. Класифікація та стандартизація продукції лісової промисловості.

Тема 9. Технологічні потоки на нижніх складах

Тема 10. Охорона праці при первинній обробці деревини.

Перелік тем практичних робіт

Практична робота 1. Відведення лісосік під рубки головного користування

Практична робота 2. Матеріально-грошова оцінка лісосіки

Практична робота 3. Звалювальні пристрої та пристосування . Бензомоторні інструменти

Практична робота 4. Загальна будова та технологічне обладнання машин для звалювання дерев. Електромоторні інструменти.

Практична робота 5. Пильні ланцюги. Гілкозрізальні інструменти та машини. Трелювальні трактори.

Практична робота 6. Щелепні навантажувачі, консольно-козлові, козлові, кабель-крани

Практична робота 7. Загальна будова та технологічне обладнання лісовозних машин

Практична робота 8. Сортування круглих лісоматеріалів. Визначення породи деревини за зовнішнім виглядом зразків

Практична робота 9. Визначення якості, призначення, стандартних розмірів круглих лісоматеріалів та пиломатеріалів.

Практична робота 10. Охорона праці.

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах = 100 балів)													Загальна кількість балів
Модуль 1										Модуль 2	Модуль 3		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Пр. 1	Пр. 2	Пр. 3	Пр. 4	Пр. 5	Пр. 6	Пр. 7	Пр. 8	Пр. 9	Пр. 10				
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	30	30	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання роботи – 3 бали. Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент виконав всі завдання, вірно оформив роботу, зробив висновки та усно захистив роботу.

Завдання на ІНДЗ можна отримати у викладача.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

У разі не своєчасної здачі практичних робіт з поважних причин, надається додаткова

можливість захисту виконаних робіт, в усній, письмовій або у формі презентацій в узгоджений з викладачем час. Якщо студент не набирає необхідної кількості балів для зарахування заліку протягом семестру, він відправляється на другу відомість по ліквідації заборгованості. Здача заборгованості буде проходити у комбінованій формі: розгорнуті письмові питання та усна відповідь.

Політика щодо академічної доброчесності:

Практичні роботи виконуються згідно поставлених завдань які студенти отримують від викладача. Перевірка робіт здійснюється враховуючи дотримання положень академічної доброчесності. При виявленні не самостійного виконання практичних робіт, результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент отримує нове завдання.

Політика щодо відвідування:

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, стажування, відрядження) навчання може відбуватися індивідуально (у тому числі он–лайн формі).

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки»

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у комбінованій формі, при цьому на залік виноситься *100 балів*. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Механізація лісогосподарських робіт : навч. посіб. Київ :НУБіП України, 2019. 510 с.
2. Тиберій Шкіря. Машина та обладнання лісосічних і лісоскладських робіт. Підручник / Тиберій Шкіря. Львів: Тріада Плюс, 2005. – 436 с.
3. Рябчук В.П. Лісове товарознавство/ Рябчук В.П. К.: УМК ВО, 1991. 236 с.
4. Więsik Jerzy, Aniszewska Monika. Urządzenia techniczne w produkcji leśnej. Tom 1 – Urządzenia do hodowli i ochrony lasu. Warszawa: Wydawnictwo SGGW, 2011. 380 s. [ISBN: 978-83-7583-219-8]
5. Urządzenia techniczne w produkcji leśnej. Tom 2 – Maszyny i urządzenia do pozyskiwania i transportu drewna / Pod red. Jerzego Więsika. Warszawa: Wydawnictwo SGGW, 2015. 569 s. [ISBN: 978-83-7583-574-8]